

Latweefchu Uwifes.

Ur augftas Gewefchanas = Rumiffiones fiau un nowehlefchanu.

Nr. 19. Zettortbeenâ 8tâ Meija 1830.

N o R i h g a s.

Muhfu ohftâ tanni 14tâ Uwrila pirmâis fug-
gis no Skottu semmes ar afmina ohglehm at-
brauzis; tahs pirmas ftruhges un plohfsti jau
agraki 11tâ Uwrila bij atnahkufchi un taggad
lihds 29tu Uwrila 177 fuggi atbraukufchi un 7
isgahjufchi un 489 ftruhges un 319 plohfsti
(957 plennizes) ar dedfamu malku bes zitteem
plohfsteem ar daschadahm malku furtehm pee
munns atnahkufchi.

Stahfti no Kreewu-tautas un walfts.
(Stattees Nr. 16.)

Za gudra un mihliga Rattrihne kas Kreewu
rohtâs tiffe, kad tee Widsemmi aisnehme, jo
tad ta pee Marjenburgas basnizas-kunga deeneja,
bija no semmas kahrtas, bet Pehteris tanni tâ
eemihlejahs, ka winsch jau 1707 ar to liffahs
laulatees. Kur Pehteris bij, fur Rattrihne tam
neschkirrama lihds; jau 1711 winsch to bija par
fawu laulatu draudfeni wiffceem pafloodinajis un
isfauzis; bet par atmakfashanu tahs leelas mih-
lestibas fo ta eefsch Turku behdahm bija rahdi-
jufi, winsch 1712 ar leelu gohdu augftas kahfas
ar to isturreja, un diwi gaddus pehz, to Rattrih-
nes gohda-fihmi eezehle, kas taggad wehl aug-
fsteem feewifchkeem dohta tohp. No Turkeem
atfwaabinahts, winsch jo ftiwri prett Sweedeem
karroja. Urri Wahzsemne Kreewu pulki turre-
jahs; bet 1714 winsch Sweedus pa juhru pee
Zwermindees uswarreja, un nu lehti wiffu
Pinnu semmi teem atrahwe. Pa tam winna
prettineeks, Kahrlis, bij no Turku-semmes
atpakkal nahzis un jaunus karrus zehlis, 1717
Norwegê noschauts tappis. Nu Sweedeem jo
fliftaki klahjahs. Kreewu fuggu-fpehfs tanni
pafchâ gaddâ pee pafchas Sweedu-semmes pee-
mettehs, fur Kreewi neschehligi pohftija un lau-

pija, pehz wehl diwi lahgâs 1720 un 21 nab-
baga Sweedu-semme tappe tapatt istuffschota un
fabeedinata, un nu weenreis Sweedeem bija meers
jaluhds. Tas arri tappe 1721 Nihstattâ no-
derrehts un tâ schim garram grubtam farram
gals bija. Pehters te wiffu Widsemmi, lihds ar
Nihgu, un zittus Pinnu-semmes gabbalus dab-
bija, un fawu walfti zaur to lohfi isplafchinaja.
Pehters fcho meeru augfti fwimmeja. Winsch
laundarritajeem peedewe, Krohna parradus at-
laide, un pats us leelu luhgfschanu to wahrdu:
Keisars wiffu Kreewu peenehme. No
ta laika tohp Kreewu-walbineeki newairs Zari,
bet Keisari faufti. Turflaht dabbuja winsch
arri to peewahrdu: Leela is, un Tehwu-sem-
mes-tehws. Wehl kamehr karsch bija, Peh-
teris fahze Pehterburgu buhweht. Pehters
finnaja gan, ka bes ohfsteem un andeles semmei
nekahda baggatiba, jo fur fawas preztes liff?
Nu winna laika Kreeweem tik weens pats ohfts,
Urkangelâ, bija, un pee muhfju juhvas tee ne
weemu semmes fuhrinu wehl neturreja. Tik fo
Sweedeem schinni juhmallâ bija fkanfti (Zaun-
fkanfti) panehmis, un winnu fuggus atdfinnis,
liffe Pehters 1703 pee Newa-uppes zitiu zeetu
fkanfti ustaisht, fo winsch Pehterburgu (tas irr
Pehtera pilli) nosauze. Mahkofchâ gaddâ buh-
weja winsch few ohtrâ Newas krasâ masu koh-
ka-namminu, kurrâ usturrejahs fkanftes-darbus
walbidams. Schis namminsch Pehteram par
peeminneschanu wehl taggad stahw, un ar leelu
akminu namnu, kâ ar wahku pahrbuhwehts irr.
Pee fchi pirma nammina liffe Pehters gan driht
zittus taisht, un winna jauns pilfats ittîn ahtri
zehlehs. Pirmu Ollenderu-laiwu, kas tanni
eegahje, winsch pats, kâ matrohfis isgehrbts,
ohftâ eewedde; pehdigi winsch Mofkawu atfah-
jis, nehme Pehterburgâ mahjoht, un wiffas

augstas waltis-teefas un waldischanas buhschanas tur ween eetaifija. Tā lihds muhsu laifeem jauna un branga Vēhterburga irr Kreewu semmes galwas-pilsats palikkusi, un no ikweena Keisara jo jaukafi ispuschfota tappufi. Pehz no-derreta meera ar Eweedeem, Vēhteris 1722 wehl ihfu karru ar Persereem turreja, kas 1723 tā beid-fahs, ka Perseri tam leelu semmes-gabbalu pee Kaspijas-juhvas atdewe. No Vēhtera leels pulks jaunu un gudru likkumu zeltahs, kas lihds muhsu laikam pasahw. Winsch tahs divi augstas waltis-teefas ezehle, prohti to wal dida-mu Senatu par laizigahm, un to swehtu wal didamu Sinohdu par garrigahm leetahm, jo kad pehdigs Patrijarkš 1700 bija nomirris, tad Vēhteris jaunu wairs nezehle, bet fewi paschu tā augstaku basnizas fargu un walbinezku nosihmeja, tā tas arri ittin pareisi irr. Zaur ihpafchu likkumu ezehle winsch arri, ka ikweenam Keisaram buhs fawu trohna-mantinezku pascham noteift. (Turpmat wairat.)

M i h e l a.

Kursch usmimm man to semmiti,
 Kā rohnahs tahdi pawari,
 Kas paschi sehi un paschi planj,
 Un malk, un zepj, un putnus schauj,
 Un paschi sweijo switnaas,
 Neds fahls, neds arri katlus prafs,
 Ur wahrdu fakkohst apgahda
 Kas waijag' un kas jawahra;
 Des maksas patais' chdeenu,
 To nosuhra pee frohdsneeku,
 Lai schis eefsch saweem traunzeem
 To pasneeds tahdeem nabbageem,
 Kas daschkahrtigu baddu zeefsch,
 Un fo wehl leelaks truhkums speesch? —
 Raut frohdsneeks nemm atnaksu
 Par traunzeem itt pilnigu,
 Raut manta winnam wairojahs:
 Winsch tatschu gruhsti nopuhschahs;
 Un ja tihf gohda-pawareem
 Lihds ehst no winna traunzeem,
 Tad waijaga teem aismakfahst,
 Ko paschi dsihrahš pasrahdaht.
 Woi pasihsti tohs pawarus,
 To frohdsneeku, tohs nabbagus?
 Kad usmimmis tu mihflu scho,
 Tad wiffus trijus noschelo!

— pb.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltis ic. ic. ic., no Tuffumes aprinka teefas tas us nohmū bshwo-danis Zoetje, no ka taggad nesinnams, fur winsch usturrahš, tohp usfauktis, lai tas tahs pee Wilksahles frohgera Sawitzky un pee ta Wezmohkas melderā Raunert par 12 rubbuleem 66½ kap. sudraba naudas aishiletas lectas, prohti weenu sudraba bifferi, 20 sudraba pehrles, 20 mahrzimu gultu drahnas un 5 oh-lekschu bruhna wadmala lihds 22tru Meija schi gadda aismaksa un isnem, ja ne, tad schahs peeminetas leetas 23schā Meija schi gadda tam wairafschlitajam uhtropē taps pahrohtas.

Tuffumē 23scha Awrila 1830.

(T. S. W.)
 (Nr. 360.)

Brincken, assessers.
 Sittchrs George Paul.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltis ic. ic. ic., tohp no Suhres pagasta teefas aizinati, tee, kam kahdas parradu prassichanas no ta Landsenes basnizkum-gamuischas fainneeka Luschu Andreja un no ta Suhres fainneeka Baulu Krista, kurri sawas mahjas, truhkuma no inventariuma un magasihnes parradu dehl nobewuschi un par kurru mantahm konkurse nolikta, buhtu, lai pee strahpes tahs muhschigas kluffu-zeefchanas un pee saudeschanas sawas teefas un mekleschanas, lihds 21mu Juhni f. g. kas tas ween weenigais un isflehsams termihns par peeteifschanu buhs, pee schihs pagasta teefas peeteizahs un tad sagaida fo schi teefa pehz likkumeem spredihš.

Suhres pagasta teefa 26tā Awrila 1830.

(S. W.) ††† Jaunnarrij Jndrik, pagasta wezzakais.
 (Nr. 16.) Jr. Grücke, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltis ic. ic. ic., tohp no Linder pagasta teefas wiffi, kam ween pateefigas parradu prassichanas, pee tahs mantas ta Linder fainneeka Krieepuffu Andreja buhtu, kas sawas mahjas nespehzibas dehl nodewis, un par kurra mantu winna parradu un truhkdama inventariuma dehl, ta konkurse nolikta irr, zaur scho usfaukti, lai lihds 18tu Juhni f. g. pee schihs teefas peeteizahs, un pehz likkumeem to spreedumu wehra nem, jo kursch wehlafi atfaukfees, netaps wairs peenemts.

Linder pagasta teefa 18tā Awrila 1830.

††† Tihzena Mattihs, peefschdetais.
 (Nr. 40.) N. Wannag, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 1c. 1c. 1c., tohp no Lauku muifchas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Lauku muifchas fainneeka Kalnaswillu Andreija, kas sawas mahjas nespehziabas dehl, ka arridsan inventariuma truhkuma un zittu parradu labbad patš nodewis, un par kurra mantu zaur schobeenigu teefas spreeschamu tillab wehl peepildischamu ta mahjas inventariuma, ka arri par apmeerinaschamu winna parradubewesu, konkursis noliktš, aizinati, lai pee faudeschanas sawas teefas, wifšwehlaki lihds gtu Zuhni mehnescha f. g. pee schihs pagasta teefas ar sawahm taisnahm parradu prassischannahm peeteizahš, un tad sagaida, ko schi teefa pehz likkumeem spreedihš. To buhs wehrâ nemt.

Lauku muifchas pagasta teefa 14tâ Awrika 1830. 2
(S. W.) ††† Jurgu Jehlab, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) G. Reichmann, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschamu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 1c. 1c. 1c., tohp no schihs pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta Wahrmes fainneeka Schilderu Wilka buhtu, usaizinati, lai lihds to 7tu Zuhni f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahš, ar to pamahzischamu, ka pehz ta nolikta isfleschschanas termina, neweens wairs peenemts tiks, bet wifseem kluffu zest buhs.

Wahrmes pagasta teefa 12tâ Awrika 1830. 2
(S. W.) Musufalleij Ehrnest, pagasta wezzakais.
G. E. Jacobson, pagasta teefas ffrihweris.

Kad tas Kliggesmuifchas fainneeks Pulfker Didsche Dreimann, sawas mahjas nespehziabas dehl atbewis, un par winnu mantu, inventariuma truhkuma pehz konkurse spreesa, tad teek wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas no ta wirsinimeta fainneeka buhtu, usaizinati, ar sawahm prassischannahm wifšwehlaki lihds to 24tu Meiija mehnescha deenu pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Kliggesmuifcha tanni 29tâ Merza 1830. 2
(S. W.) Witteschkeep Jame, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) Frd. Wagner, pagasta teefas ffrihweris.

Kad ta Zuhliana Meinecke, kas pee ta Jaunpilles zeeniga dsimtskunga von der Recke deenesta bijusi, pee sawu snobtu, to fainneeku Jaunsemnu Frizza Ethofes pagastâ, pee Kulbigas, Merza mehnescha schi gaddâ nomirrusi, tad wiffi tee, kam kahdas prassischanas pee tahs nelaitas buhtu, jeb kas tai nelaitai parrada buh-

tu palikkuschu, ka ka arridsan tahs nelaitas behrni, radš dineeki un mantineeki tohp usfaukti, ar peederrigahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur teefas geldigeem weetneekem, tanni 26tâ Zuhli deenâ schi 1830tâ gaddâ scheit Ethofes muifschâ pee Kulbigas fanahkš, sawas buhschanas peerahdiht, un to teefas nolikschamu wehrâ nemt, lai warretu, pehz pabeigtas teefas isdarrischanas, tahs zaur scho pagasta teefu appatsch fahgeli liktas atlikkuschas mantas ta nelaita, teem pateefigeem mantineekem tapt rohka dohtas.

Ethofes pagasta teefa 29tâ Merza 1830. 1
††† Salmgreeschu Indriks, pagasta wezzakais.
(Nr. 5.) S. Schmidt, pagasta teefas ffrihweris.

No Kurfischu pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta lihdschinniga jaun Swahrdes fainneeka Jurgu Krista buhtu, par kurra mantu parradu dehl konkurse spreesa, usaizinati, lihds ta 7ta Zuhni f. g. pee faudeschanas sawas mekleschanas pee schihs pagasta teefas peeteizahš, un nolikta terminâ fanahkt.

Kurfischu pagasta teefa tanni 8tâ Awrika 1830. 1
(S. W.) ††† Sanle Mikkelis, pagasta wezzakais.
(Nr. 63.) L. Schmidt, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta lihdschinniga Gulbenes fainneeka Drenzu Mattisha buhtu, par kurra mantu truhkuma inventariuma un zittu parradu dehl konkurse spreesa, tohp no Gulbenes pagasta teefas dehl peeteikschanas sawu taisnu prassischamu, us to 23schu Meiija f. g. pee schihs teefas faaizinati.

Gulbenes pagasta teefa 28tâ Merza 1830. 1
(S. W.) ††† Wirsel Mikkel, pagasta wezzakais.
(Nr. 5.) J. J. Renner, pagasta teefas ffrihweris.

Kad ta Dorothea Stockhausen dsimmusi Blank, ar kaulata drauga pahrsahweschamu un no kurreem taggad ne sinn kur asturrahš, jau tanni 27tâ Zuhni deenâ 1828, apgalwofschanas dehl par weenu parradu, pee tahs appatschraštitas muifchas waldischanas weenu seewischku lapsu kaschoku, peezi dutschu salwettes un 63½ ohtekschu galbadrahnu kihlâ eedewusi, tomehr lihds schim sawu parradu wehl naw aismaksajusi, tad winna scheit tohp usfaukta, to ka peenahkash wifšwehlaki lihds 2tru Zuhni deenu darriht, un wiršpeeminnetus kihlus idemti, zittadi winnai buhs sagaidiht, ka tee kihli pehz scho pahrgahjuschu terminu tu-

liht Felgawad pilsehtâ preefsch notarius Megibi kunga ammata uhtropé us winnas paschas skahdi un mal-fahm tam wairakfohlitajam taps pahrdohhti.

Dhweni Wirzawasmuishas waldischana 2trâ Meija 1830. 3

Zittas flubdinachanas.

Wissi kam patihkams, us teem Krohna muishahm Jaunamuishas un Alkenne, no Jahneem 1830, loh-pus us weenu gabdu us renti nemt, tohp luhkti, us Imu, 2tru un 3schu deenu Fuhni mehnesi schi gabda, ar drohscham galwoschanam un simeem, eefsch Zal-zinges pagasta teefasnammu us torga atfarastees. I

Us tahn dsimtsmuishahm Birses un Zerrendes Alschwanges kirspehle no Jahneem 1830, mohderechanas un weena submalla us renti tohp isfohlita. Kam tiht lai ar peederrigu apgalwoschanu pee muishas waldischanas peeteizahs. I

Krohna Kalnamuisha pee Kulbigas pilsehtas, eefsch teem us 12tu, 13tu un 14tu Meija deenu schi gabda nolikkeem torgeem tee pee schihs muishas peederrigi frohgi, prohti tas Schaggatu frohgs, tas San-ter frohgs, abbi pascha Kulbigas pilsehtâ, tas Wel-

ses frohgs un tas Kalna frohgs pee tahs muishas pagasta teefas tahdeem wairakfohlitajem us weenu gabdu us renti taps isdohhti, kam labbas leezibas grah-matas un drohscha apgalwoschana japarahda. I

Kalnamuishas (pee Kulbigas pilsehtas) pagasta teefâ, tanni 12tâ, 13tâ un 14tâ Meija deenâ schi gabda nolikkeem torgeem, tas pee Krohna Tigwesmuishas peederrigs Rewelu frohgs tam wairakfohlitajam us weenu gabdu us renti tohp isdohhts, kas labbas leezibas grahmatas un drohschu apgalwoschanu warr parahdiht. I

Us Masas Zwandes dsimtsmuishas, Kulbigas kirspehle no Jahneem 1830 frohgi un mohderechanas us renti isdohdamas. Lai tadehl tee kam tiht ar waija-dsigu apgalwoschanu pee muishas waldischanas peeteizahs. I

Tas Dhweni = Wirzawas Lasdesfrohgs us to leel-zelku no Waufkes us Leepaju netahl no Sohdu kirspehles basnizas, lihds ar smehti no Jahneem schi gabda us renti isdohdamas. Kam tiht scho frohgu us-nemt, lai peeteizahs pee Dhweni = Wirzawasmuishas waldischanas. 3

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgê tanni 28tâ Mwrila 1830.

		Subraba				Subraba	
		nauda.				nauda.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3 rubli 69 $\frac{1}{2}$ Kap.	papihru naudas gelbeja	I	—	I	pohds kannepu	I	—
5 —	papihru naudas	I	35	I	linnu labbakas surtes — —	I	60
I jauns dahlderis	— — — — —	I	30	I	— flittakas surtes — — — —	I	—
I puhrs rudsu	tappe makfahts ar	I	—	I	tabaka	—	70
I — kweeschu	— — — — —	I	80	I	dselses	—	70
I — meeschu	— — — — —	—	80	I	fweefta	I	80
I — meeschu = putrainu — — — —	— — — — —	I	10	I	muzza filku, preeschu muzza — — — —	6	—
I — ausu	— — — — —	—	60	I	— wihfschnu muzza — — — —	6	25
I — kweeschu = miltu — — — —	— — — — —	2	50	I	sarkanas fahls	6	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — — — —	— — — — —	I	50	I	rupjas leddainas fahls — — — —	5	25
I — rupju rudsu = miltu — — — —	— — — — —	I	5	I	rupjas baltas fahls — — — —	4	25
I — sirnu	— — — — —	I	25	I	smalkas fahls	3	75
I — linnu = sehklas	— — — — —	2	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfâ.			
I — kannepu = sehklas	— — — — —	—	80				
I — kimmenu	— — — — —	I	—				

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 206.